

Bài 17 **VẬN CHUYỂN CÁC CHẤT TRONG THÂN**

I. Vận chuyển nước và muối khoáng hoà tan

Thí nghiệm

Dụng cụ

- Bình thủy tinh chứa nước pha màu (mực đỏ hoặc tím).
- Dao con.
- Kính lúp.
- Một cành hoa trắng (hoa huệ hoặc hoa cúc, hoa hồng).

Tiến hành thí nghiệm

Cắm cành hoa vào bình nước màu, để ra chỗ thoáng (H.17.1A).

▼ - Sau một thời gian, quan sát, nhận xét sự thay đổi màu sắc của cánh hoa.

- Cắt vài lát mỏng ngang cành hoa, dùng kính lúp quan sát phần bị nhuộm màu.

- Nhận xét nước và muối khoáng hoà tan được vận chuyển theo phần nào của thân ?

Hình 17.1.

A. Cành hoa hồng trắng cắm trong nước pha màu đỏ

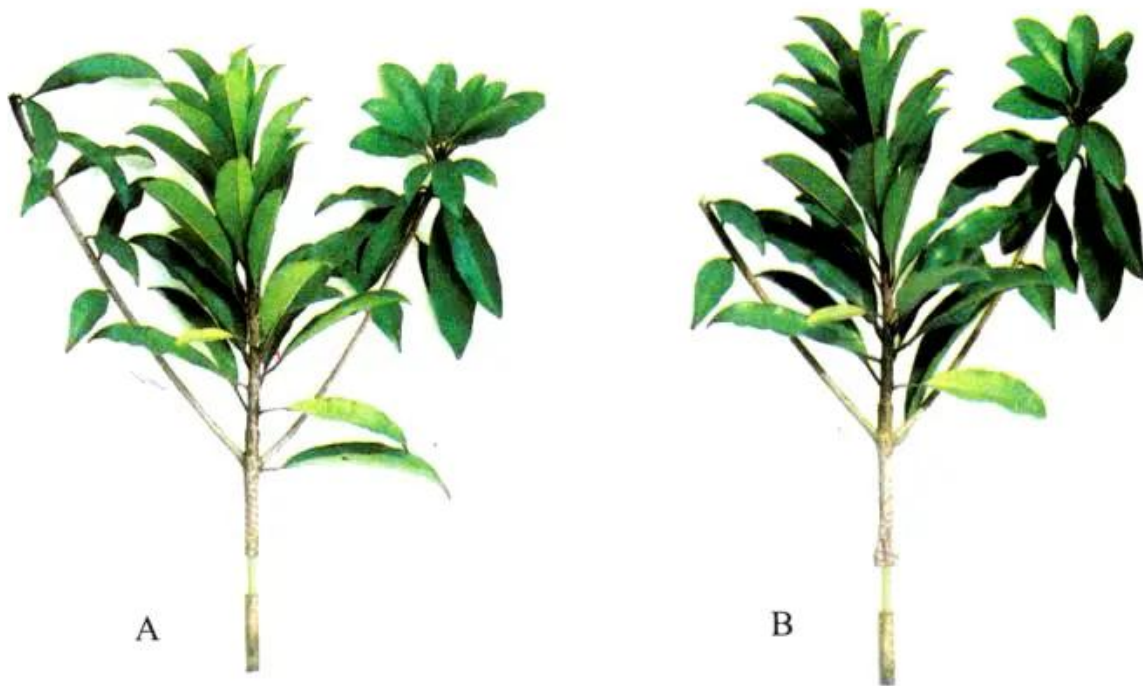
B. Cành hoa hồng trắng cắm trong nước không màu

2. Vận chuyển chất hữu cơ

Thí nghiệm

Để tìm hiểu tác dụng của mạch rây đối với cây, Tuấn chọn một cành cây trong vườn, bóc bỏ một khoanh vỏ (H.17.2A).

Sau một tháng Tuấn thấy mép vỏ ở phía trên phình to ra (H.17.2B).

Hình 17.2. Thí nghiệm của bạn Tuấn
A. Cành cây đã bóc vỏ và mạch rây ; B. Cành đó sau một tháng

▼ Thảo luận :

- Giải thích vì sao mép vỏ ở phía trên chỗ cắt phình to ra ? Vì sao mép vỏ ở phía dưới không phình to ra ?
- Mạch rây có chức năng gì ?
- Nhân dân ta thường làm như thế nào để nhân giống nhanh cây ăn quả như : cam, bưởi, nhãn, vải, hồng xiêm,...?

Nước và muối khoáng được vận chuyển từ rễ lên thân nhờ mạch gỗ.

Các chất hữu cơ trong cây được vận chuyển nhờ mạch rây.

Câu hỏi ?

1. Mô tả thí nghiệm chứng minh mạch gỗ của thân vận chuyển nước và muối khoáng.
2. Mạch rây có chức năng gì ?

Bài tập

Hãy chọn những từ thích hợp trong các từ : *tế bào có vách dày hoá gỗ, tế bào sống, vách mỏng, chuyển chất hữu cơ đi nuôi cây, vận chuyển nước và muối khoáng* điền vào chỗ trống trong các câu sau :

- Mạch gỗ gồm những....., không có chất tế bào, có chức năng.....
- Mạch rây gồm những....., có chức năng